

Material elaborat en el marc del projecte ARMIF

La millora de les pràctiques dels futurs mestres a partir de la seva participació col·laborativa en comunitats professionals d'aprenentatge basades en la indagació

Pauta d'observació per a pràctiques docents efectives

Aquesta pauta d'observació s'ha dissenyat en el marc del projecte "La millora de les pràctiques dels futurs mestres a partir de la seva participació col·laborativa en comunitats professionals d'aprenentatge basades en la indagació" (Ref. 2020 ARMIF 00027).

Àmbits	Subàmbit	Indicadors (exemples de bones pràctiques)
1. Gestió d'aula	1.1. Desenvolupa una sessió ben estructurada	<ul style="list-style-type: none"> - Anticipa i comparteix amb l'alumnat l'estructura de la sessió. - La sessió contempla un inici, un desenvolupament i un tancament/síntesi.
	1.2. Gestiona conductes a l'aula	<ul style="list-style-type: none"> - A les entrades, rep l'alumnat de manera individual, situant-se a la seva alçada, mantenint contacte visual per mostrar que està present i a prop, creant vincle. - Abans de les sortides, anticipa amb cert temps l'acabament de la sessió, recorda normes d'ordre d'espai i material. - Vetlla per realitzar una sortida calmada. - Intervé a temps i de manera adequada davant de qualsevol interrupció de la dinàmica d'aula. - Anticipa les possibles conductes que es poden generar a l'aula segons la sessió que es proposi. - Modela maneres de resoldre conflictes per acompanyar els alumnes que ho requereixin. - Davant d'una interrupció, ajusta la seva actuació a l'alumnat que la genera. - Anticipa a l'alumnat quina és l'actitud adequada per a la tasca que es vol dur a terme.

Pauta d'observació per a Pràctiques Docents Efectives de Grup de recerca SINTE està subjecta a una llicència de

[Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Material elaborat en el marc del projecte ARMIF

La millora de les pràctiques dels futurs mestres a partir de la seva participació col·laborativa en comunitats professionals d'aprenentatge basades en la indagació

Àmbits	Subàmbit	Indicadors (exemples de bones pràctiques)
		- Afavoreix la regulació emocional.
	1.3. Gestiona el temps de manera adequada	<ul style="list-style-type: none"> - Gestiona adequadament el temps a l'inici, al llarg o al final de la sessió. - Afavoreix una transició fluida de les activitats durant la sessió. - Dedica a cada part de la sessió el temps adequat, preveient els diferents ritmes. - Mostra capacitat d'adaptació i flexibilitat del temps durant la sessió.
	1.4. Fa ús de materials adequats	<ul style="list-style-type: none"> - Explica de manera clara els materials que es faran servir. - Els materials estan preparats i a l'abast per fer-ne ús. - Els materials són diversos i s'ajusten als objectius. - Els materials han estat creats per donar resposta a una realitat multinivell, de manera que es poden emprar de diverses maneres. - Elaboració de materials innovadors i creatius.
2. Clima d'ensenyament i aprenentatge	2.1. Facilita una atmosfera relaxada i de confiança	<ul style="list-style-type: none"> - S'adreça a l'alumnat de manera positiva. - Reacciona amb un to positiu. - Dona <i>feedback</i> per afavorir l'aprenentatge davant de l'error.
	2.2. Promou el respecte mutu entre l'alumnat	<ul style="list-style-type: none"> - Anima l'alumnat a escoltar-se i valorar-se mútuament. - Genera i modera espais d'escolta activa i respectuosa. - Gestiona activament les faltes de respecte. - Té en compte les diferències culturals i personals per afavorir el clima de l'aula.

Material elaborat en el marc del projecte ARMIF

La millora de les pràctiques dels futurs mestres a partir de la seva participació col·laborativa en comunitats professionals d'aprenentatge basades en la indagació

Àmbits	Subàmbit	Indicadors (exemples de bones pràctiques)
	2.3. Promou l'autoconfiança de l'alumnat	<ul style="list-style-type: none"> - Davant d'una intervenció o una pregunta que pot semblar poc ajustada de l'alumnat, no la jutja, sinó que la valora i l'acompanya per donar-li sentit. - Expressa expectatives positives sobre el que pot fer l'alumnat.
	2.4. Mostra respecte envers l'alumnat	<ul style="list-style-type: none"> - Facilita que l'alumnat acabi de parlar. - Dona espai i temps perquè l'alumnat s'expressi. - Escolta i té en compte el que diu l'alumnat. - Potencia afirmacions consensuades. - Utilitza llenguatge inclusiu quan s'adreça a l'alumnat sense fer diferències de gènere en les propostes ni en el tracte. - Regula per igual les intervencions i la participació de l'alumnat sense fer distincions de gènere.
	2.5. Assegura la cohesió de l'alumnat	<ul style="list-style-type: none"> - Valora les aportacions de l'alumnat. - Promou una crítica constructiva entre l'alumnat. - Promou la solidaritat entre l'alumnat. - Promou la reflexió en el grup classe dels esdeveniments més importants de l'aula.

Material elaborat en el marc del projecte ARMIF

La millora de les pràctiques dels futurs mestres a partir de la seva participació col·laborativa en comunitats professionals d'aprenentatge basades en la indagació

Àmbits	Subàmbit	Indicadors (exemples de bones pràctiques)
	2.6. Promou l'autonomia de l'alumnat	<ul style="list-style-type: none"> - Facilita oportunitats perquè l'alumnat prengui decisions. - Facilita a l'alumnat treballar amb diferents instruments (pautes d'autoavaluació, bases d'orientació, pautes de pensament i/o metacognitives, etc.). - Promou la consciència sobre el procés d'aprenentatge abans, durant i/o després de la resolució d'una tasca. - Crea amb l'alumnat eines avaluadores i reguladores que els ajudaran a fer un seguiment de l'assoliment dels objectius proposats (rúbriques, etc.).
	2.7. Promou la cooperació entre l'alumnat	<ul style="list-style-type: none"> - Dona oportunitats a l'alumnat per ajudar-se mútuament. - Proposa activitats que promouen la cooperació. - Dona oportunitats a l'alumnat per fer tasques de manera conjunta. - Fa explícits els criteris per fer els grups. - Després d'una activitat, genera espais on l'alumnat observa, comparteix i valora les seves accions/produccions i, a continuació, modera l'intercanvi de valoracions i fa una crítica constructiva.
3. Comunicació	3.1. Clarifica els objectius i la manera de treballar a l'inici de la sessió	<ul style="list-style-type: none"> - Comparteix amb l'alumnat els objectius i els en fa partícips. - Explica com es treballarà durant la sessió. - Permet que l'alumnat pugui fer aportacions sobre com dur a terme la sessió (organització, materials...).
	3.2. Facilita instruccions i explicacions clares	<ul style="list-style-type: none"> - Activa els coneixements previs de l'alumnat. - Explica seguint una seqüència lògica.

Pauta d'observació per a Pràctiques Docents Efectives de Grup de recerca SINTE està subjecta a una llicència de

[Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Material elaborat en el marc del projecte ARMIF

La millora de les pràctiques dels futurs mestres a partir de la seva participació col·laborativa en comunitats professionals d'aprenentatge basades en la indagació

Àmbits	Subàmbit	Indicadors (exemples de bones pràctiques)
		<ul style="list-style-type: none"> - Fa preguntes clares i concretes per assegurar el que es comprèn. - Utilitza alguna tècnica per esbrinar si s'han entès les instruccions (p. ex.: deixar que ho expliqui l'alumnat).
	3.3. Avalua i comprova l'assoliment dels objectius al final de la sessió	<ul style="list-style-type: none"> - Comprova si s'han assolit els objectius previstos. - Comprova i comparteix els aprenentatges amb l'alumnat. - Promou que l'alumnat faci ús de les eines avaluadores que els ajuden a prendre consciència del grau d'assoliment de l'objectiu de la sessió. - Després d'una sessió d'aprenentatge, preveu un moment per reflexionar amb l'alumnat sobre el seu aprenentatge i la seva actitud.
	3.4. Explica amb claredat els materials i les tasques	<ul style="list-style-type: none"> - S'assegura que tot l'alumnat té clar què ha de fer i com es poden resoldre les tasques. - Fa ús de suports diversos (visuals, auditius...) que recullen les consignes/procés. - Indica clarament materials de suport (si cal).
	3.5. Dinamitza l'espai/moment de conversa o reflexió amb l'alumnat	<ul style="list-style-type: none"> - Proposa activitats o estratègies que fomenten una participació activa de l'aprenentatge. - Proposa preguntes que conviden a la reflexió. - S'assegura que l'alumnat escolta atentament i treballa en les tasques encomanades. - S'espera el temps que calgui per permetre a l'alumnat reflexionar després de fer una pregunta. - Parafraseja el que diu l'alumnat.

Pauta d'observació per a Pràctiques Docents Efectives de Grup de recerca SINTE està subjecta a una llicència de

[Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Material elaborat en el marc del projecte ARMIF

La millora de les pràctiques dels futurs mestres a partir de la seva participació col·laborativa en comunitats professionals d'aprenentatge basades en la indagació

Àmbits	Subàmbit	Indicadors (exemples de bones pràctiques)
		- Davant de la diversitat de formes de participació en el grup, facilita materials de suport (imatges, representacions pròpies, escrits propis) que ajudin l'alumnat que els requereixen a participar/reflexionar.
	3.6. Fa ús de metodologies participatives	- Fa ús de metodologies que afavoreixen la conversa i la discussió. - Proposa a l'alumnat treballar segons mètodes que fomentin la participació (grups, racons, centres d'interès, projectes, ABP...). - Fa ús de tecnologies que faciliten la participació i l'aprenentatge de l'alumnat.
	3.7. Mostra una comunicació no verbal adequada	- Manté una postura activa i propera a l'alumnat. - Estableix contacte visual amb l'alumnat. - Acompanya el seu discurs amb una bona gesticulació. - Utilitza un to i una entonació que s'ajusten al context comunicatiu.

Material elaborat en el marc del projecte ARMIF

La millora de les pràctiques dels futurs mestres a partir de la seva participació col·laborativa en comunitats professionals d'aprenentatge basades en la indagació

Àmbits	Subàmbit	Indicadors (exemples de bones pràctiques)
4. Predisposició vers l'aprenentatge	4.1. Presenta el tema des d'un punt de vista general i activa els coneixements previs	<ul style="list-style-type: none"> - Introdueix l'experiència d'aprenentatge/tema de manera propera i significativa per a l'alumnat. - Introdueix el tema fent una proposta motivadora que provoca l'acció de pensar, raonar i connectar el que veiem/fem amb els coneixements previs. - Proporciona referents visuals, mapes conceptuals, gràfics, elements manipulatiu, llibres de coneixement, àlbums, etc. - Pregunta sobre el tema amb la finalitat de facilitar que l'alumnat connecti amb el que ja sap. - Relaciona diferents aportacions per anar construint un coneixement previ com a grup. - Recull les aportacions o preguntes que l'ajudaran a marcar el full de ruta del tema a tractar. - Posa exemples quotidians per permetre que relacionin. - Promou espais i utilitza estratègies que permeten compartir el que saben del tema.
	4.2. Explicita la rellevància dels diferents sabers/continguts	<ul style="list-style-type: none"> - Comparteix la importància del tema amb l'alumnat. - Promou situacions en què es fa evident la importància del tema que s'està tractant i demana que s'argumenti la relació. - S'assegura que n'han entès la rellevància (els demana que en posin exemples, que comparteixin en veu alta el que han entès, etc.).
5. Atenció a la diversitat	5.1. Adapta les instruccions segons les necessitats de l'alumnat (quantitat, materials, llenguatge...)	<ul style="list-style-type: none"> - S'adapta a l'alumnat segons les seves necessitats. - Es dirigeix a tot l'alumnat de manera ajustada. - Presenta les instruccions en diferents formats.

Pauta d'observació per a Pràctiques Docents Efectives de Grup de recerca SINTE està subjecta a una llicència de

[Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Material elaborat en el marc del projecte ARMIF

La millora de les pràctiques dels futurs mestres a partir de la seva participació col·laborativa en comunitats professionals d'aprenentatge basades en la indagació

Àmbits	Subàmbit	Indicadors (exemples de bones pràctiques)
		- Utilitza alguna tècnica per esbrinar si han entès les instruccions (p. ex.: deixar que ho expliqui l'alumnat).
	5.2. Adequa les activitats i la seva resolució a les diferències de tot l'alumnat	- Flexibilitza el temps i adapta el tipus d'activitat segons les necessitats de l'alumnat. - Proporciona activitats amb diferents nivells de complexitat. - Incentiva i permet a l'alumnat emprar materials de reforç, correcció, ampliació i ajuda (bases d'orientació, diccionari, llibres de consulta...) - S'assegura que l'alumnat ha entès què s'ha de fer mentre resolen les activitats. - Adapta o crea materials ajustats a les necessitats.
6. Estratègies d'E-A	6.1. Fa ús de materials didàctics orientats cap a la transferència	- Ensenya o modela estratègies de resolució diverses. - Ensenya a l'alumnat a utilitzar recursos organitzatius. - Promou l'ús conscient del que s'ha après en altres àrees d'aprenentatge.
	6.2. Implementa activitats que promouen l'autoregulació de l'alumnat	- Promou l'ús d'activitats a la sessió per activar els coneixements previs de l'alumnat. - Promou la reflexió sobre el procés d'aprenentatge. - Estimula la reflexió sobre solucions alternatives.
	6.3. Promou activitats d'interacció	- Promou la interacció entre l'alumnat. - Promou la seva interacció amb l'alumnat.

Referències:

Pauta d'observació per a Pràctiques Docents Efectives de Grup de recerca SINTE està subjecta a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Material elaborat en el marc del projecte ARMIF

La millora de les pràctiques dels futurs mestres a partir de la seva participació col·laborativa en comunitats professionals d'aprenentatge basades en la indagació

- Ridwan, M., Helms-Lorenz, M. i Grift, W. van de (2017). Validating a model of effective teaching behaviour of pre-service teachers. *Teachers and Teaching*, 23(4), 471-493. <https://doi.org/10.1080/13540602.2016.1211102>
- Tas, T., Houtveen, T., Grift, W. van de i Willemsen, M. (2018). Learning to teach: Effects of classroom observation, assignment of appropriate lesson preparation templates and stage focused feedback. *Studies in Educational Evaluation*, 58, 8-16. <https://doi.org/10.1016/j.stueduc.2018.05.005>
- Grift, W. van de (2007). Quality of teaching in four European countries: a review of the literature and application of an assessment instrument. *Educational Research*, 49(2), 127-152. <https://doi.org/10.1080/00131880701369651>

Pauta d'observació per a Pràctiques Docents Efectives de Grup de recerca SINTE està subjecta a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)